

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând cererea Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate

în cauza civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Moda-Prestij”

constată:

La 7 iulie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Moda-Prestij”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, fost restituită fără examinarea cererea introductivă a SRL „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Moda-Prestij”.

La 1 septembrie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința art. 22 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Totodată, la 15 septembrie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a depus o cerere cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul corespunderii cu prevederile art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova.

În motivarea cererii a invocat că instanța de insolvență a indicat ca temei de restituire a cererii introductive prevederile art. 22 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, și anume că la cerere introductivă din 7 iulie 2017 a fost anexat avizul eliberat de Serviciul Fiscal de Stat privind confirmarea informării

privind intenția de a depune cerere introductivă de insolvență, cu data expirării de 5 mai 2017.

Consideră că impunerea în mod obligatoriu în prealabil adresării în instanța de judecată să solicite un aviz (acord) al unui organ de stat, cât și însuși condiționarea inițierii unui proces în instanța de judecată de avizul Serviciul Fiscal de Stat care nu este parte la raporturile respective, contravine prevederilor art. 20, 54 din Constituția Republicii Moldova, având în vedere că se limitează drepturile cetățenilor de a se adresa în instanța de judecată și implicit se limitează accesul la justiție.

Examinând cererea SRL „Petrom-Moldova” cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele considerente.

Conform art.12¹ alin.(1) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Conform §79-80 din hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție, controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea menționează că dreptul de acces al cetățenilor prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil.

Conform § 82-83 din aceeași hotărâre, Curtea a reținut că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;
- (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;
- (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Raportând la caz, prevederile enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constată că condițiile indicate supra, necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, nu sunt întrunite în cererea înaintată de către SRL „Petrom-Moldova”.

Or, una din condiții care urmează a fi întrunite la înaintarea cererii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate este că prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei.

Pe când, în cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate SRL „Petrom-Moldova” invocă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 22 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, care nu au tangență în speța dată.

Și asta deoarece, prevederile art. 22 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 se aplică în cazul în care cererea introductivă este depusă de către debitor și nu de către creditor.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea SRL „Petrom-Moldova” cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În conformitate cu art. 12¹, art. art. 269-270 CPC, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță

ÎNCHEIERE

25 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova”

în cauza civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Moda-Prestij”

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care a fost restituită fără examinarea cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societatea cu Răspundere Limitată „Moda-Prestij”

constată:

La 7 iulie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Moda-Prestij”.

În motivarea cererii a invocat că la 31 iulie 2014, între SRL „Petrom-Moldova” în calitate de locator și SRL „Petrom-Moldova” în calitate de locatar, a fost încheiat contractul de locațiune nr. 5745.

Menționează că conform contractului de locațiune SRL „Petrom-Moldova” a transmis SRL „Moda-Prestij” în locațiune spațiile comerciale cu suprafața totală de 1385,42 m² din imobilul amplasat în str. Calea Orheiului nr. 109, mun. Chișinău, iar SRL „Moda-Prestij” s-a obligat să plătească SRL „Petrom-Moldova” chirie în mărimea și ordinea stabilită de contract.

Relevă că SRL „Moda-Prestij” s-a obligat să achite în mod separat SRL „Petrom-Moldova” toate serviciile comunale consumate de către SRL „Moda-Prestij” în perioada locațiunii, data scadenței pentru chirie și servicii

comunale în privința imobilului fiind indicată în factura fiscală furnizată SRL „Moda-Prestij” lunar.

Explică că în baza facturilor fiscale nr. PM0319550 din 31 ianuarie 2015, nr. PM0328084 din 24 februarie 2015, nr. PM0328113 din 28 februarie 2015, nr. PM0331816 din 25 martie 2015, nr. PM0331852 din 31 martie 2015, nr. PM0331976 din 27 aprilie 2015, nr. PM0335014 din 30 aprilie 2015, nr. PM0335095 din 25 mai 2015, nr. PM0335191 din 31 mai 2015, nr. PM0353117 din 24 iunie 2015 și nr. PM0353200 din 30 iunie 2015, SRL „Moda-Prestij” înregistra față de SRL „Petrom-Moldova” o datorie de bază în sumă de 1139883,97 lei.

Subliniază că urmare a refuzului achitării plăților stabilite în contract, SRL „Petrom-Moldova” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere cu privire la încasarea datoriei.

Astfel, menționează că prin încheierea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 15 noiembrie 2015, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între SRL „Petrom-Moldova” și SRL „Moda-Prestij” din 27 octombrie 2015, conform condițiilor stabilite în tranzacția de împăcare, cu încetarea procesului civil.

Notează că urmare a faptului că SRL „Moda-Prestij” nu și-a executat obligațiunile de plată conform tranzacției de împăcare, instanța de judecată a eliberat titlu executoriu cu nr. 2c-754/15.

Explică că la data de 16 noiembrie 2016, executorul judecătoresc Nistor Valerian, a primit spre executare documentul executoriu nr. 2c-754/15, privind încasarea din contul SRL „Moda-Prestij” în beneficiului SRL „Petrom-Moldova” a sumei totale în mărime de 1218532,34 lei, fiind intentată procedura de executare.

Relevă că urmare a măsurilor întreprinse de executorul judecătoresc, întru executarea documentului executoriu s-a constatat că SRL „Moda-Prestij” nu dispune de bunuri ce ar putea fi urmărite în scopul stingerii datoriei, astfel, titlu executoriu fiind restituit prin încheierea executorului judecătoresc din 21 martie 2017.

Remarcă că conform notificării SRL „Petrom-Moldova” din 19 iulie 2016, SRL „Moda-Prestij” a fost informată despre existența hotărârii de încasare a datoriei, fiindu-i oferit un termen rezonabil de achitare a datoriei, precum și despre consecințele care pot surveni în caz de neonorare a obligațiunilor prin depunerea cererii introductive de intentare a procedurii insolvenței.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 1, 5, 9, 10, 12, 18, 19, 20, 21, 24 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Solicită admiterea spre examinare a cererii introductive cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Moda-Prestij”, numirea lui Ion Lașcu în calitate de administrator provizoriu și aplicarea față de SRL „Moda-Prestij” măsurile de asigurare prevăzute de art. 24 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, fost restituită fără examinarea cererea introductivă a SRL „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Moda-Prestij”.

La 1 septembrie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată considerând-o ca neîntemeiată.

Menționează că termenul de valabilitate al avizului Serviciului Fiscal de Stat nu este prevăzut de lege.

Având în vedere prevederile art. 22 alin. (3) din Legea insolabilității, invocă că instanța de insolabilitate a confirmat în încheierea contestată faptul anexării avizului Serviciului Fiscal de Stat la materialele cauzei și totodată a dispus respingerea cererii pe motiv că termenul de valabilitate al avizului Serviciului Fiscal de Stat a expirat la data de 5 mai 2017.

Relevă că în contextul în care termenul de valabilitate al avizului Serviciului Fiscal de Stat este stabilit în exclusivitate de către Serviciul Fiscal de Stat, neavând ca temei juridic vreun act normativ în vigoare, consideră că lipsa de transparență decizională din partea Serviciului Fiscal de Stat prejudiciază dreptul SRL „Petrom-Moldova” la apărare și la un proces echitabil.

Explică că la emiterea încheierii, instanța de insolabilitate și-a întemeiat poziția sa privind nesupunerea încheierii niciunei căi de atac, doar reieșind din prevederile art. 269-270 CPC, art. 5, 12, 18, 22 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, pe când prevederile enunțate nu conțin restricționarea imperativă a dreptului SRL „Petrom-Moldova” la un recurs efectiv, mai mult că încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului.

La 11 octombrie 2017, SRL „Moda-Prestij” a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către SRL „Petrom-Moldova”.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ lit. e) CPC, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă încheierea nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii.

Materialele cauzei denotă că la 7 iulie 2017, SRL „Petrom-Moldova” a depus cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Moda-Prestij”.

Este cert și faptul că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, fost restituită fără examinarea cererea introductivă a SRL „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SRL „Moda-Prestij”.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolabilității, hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile

calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

După cum rezultă din încheierea contestată cu recurs, instanța de insolvabilitate și-a fundamentat concluziile sale prin prisma prevederilor art. 22 alin. (3) din Legea insolvabilității, care statuează că instanța de insolvabilitate va restitui fără examinare cererea introductivă în toate cazurile dacă aceasta nu va avea anexat avizul Serviciului Fiscal de Stat aferent informării acestuia de către creditor (creditori) sau debitor despre intenția de a depune cererea introductivă. Avizul Serviciului Fiscal de Stat include sumele restanțelor debitorului față de bugetul public național la momentul sesizării, precum și înștiințarea instanței că, pe parcursul procesului, Serviciul Fiscal de Stat poate interveni cu sume suplimentare ce pot apărea de pe urma controlului fiscal.

Este de notat că norma enunțată, nu acordă posibilitatea de a contesta cu recurs încheierea instanței de insolvabilitate cu privire la restituirea fără examinare a cererii introductive.

Drept urmare, având în susținere prevederile art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității, se constată că SRL „Petrom-Moldova” a declarat un recurs împotriva unei încheieri ce nu poate fi atacată cu recurs, potrivit legii, fapt ce impune restituirea lui.

Pe cale de consecință se va remarca că prevederile exprese de către legislatorul național a categoriilor de acte judecătorești susceptibile recursului în cauzele de insolvabilitate este conformă și standardelor procedurale garantate de art. 6 par. 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, o asemenea reglementare juridică încadrându-se pe deplin în marja de apreciere recunoscută autorităților statale în configurarea cadrului intern relevant.

Or, în speța de referință *Ashingdane versus Marea Britanie* (hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 mai 1995), magistrații europeni au notat că în reglementarea limitărilor dreptului de acces la justiție, statele contractante beneficiază de o certă marjă de apreciere, deși soluția finală de a supraveghea respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului ține de sarcina Curții Europene, nu este de competența Curții să substituie autoritățile naționale în stabilirea politicilor în acest domeniu.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul recurentului cu privire la ilegalitatea încheierii contestate, deoarece acesta este irelevant în circumstanțele în care se referă la dezacordul cu respectiva încheiere, care în virtutea legii nu se supune recursului.

Mai mult că creditorul SRL „Petrom-Moldova” nu este lipsit de dreptul de a înainta o altă cerere introductivă cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Moda-Prestij”.

Astfel, ținând cont de cele relatate și de faptul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017 nu este susceptibilă recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, prin prisma art. 426¹

lit. e) CPC, ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat de către SRL „Petrom-Moldova”.

În conformitate cu art. art. 269-270, 426¹ lit. e) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 13 iulie 2017, în cauza civilă la cererea introductivă a Societății cu Răspundere Limitată „Petrom-Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de Societatea cu Răspundere Limitată „Moda-Prestij”.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță